

Guidelines for practical training

Speciality: Fundamentals of surgical diseases

Code discipline: BSD 4308

Name of the educational program: 6B10101 «General medicine»

Amount of study hours/credits: 150 hours/5 credits

Course and semester of study: 4th year and 8th semester

Practical classes: 35

Methodological guidelines for practical classes were developed in accordance with the working program of the discipline (syllabus) " Fundamentals of surgical diseases " and discussed at the meeting of the department

Protocol № 2 01 09 2023

Head of the Department,
Candidate of Medical Sciences,
Acting Associate Professor

Zhumagulov K.N.

Lesson №1

1. Topic:

1.1. Acute appendicitis. Etiology, pathogenesis, classification. Clinic, diagnostics. Differential diagnosis. Treatment.

2. Learning goals:

1. The student should know:

- 1.1. Anatomy and physiology;
- 1.2. Etiology and pathogenesis;
- 1.3. Pathological anatomy;
- 1.4. Classification;
- 1.5. Clinical symptoms;
- 1.6. Clinical history;
- 1.7. Clinical course of complicated forms;
- 1.10. Diagnostics;
- 1.11. Differential diagnosis;
- 1.12. Principles of treatment;
- 1.13. Chronic forms.

3. Learning objectives:

A student must be able:

- 3.1. Collection of anamnesis
- 3.2. Examine the patient
- 3.3. Differential diagnosis of acute abdominal disorders.

4. Main issues of the topic:

1. Acute appendicitis. Anatomical information on the caecum and the worm process. Etiopatogenesis. Patanatomy. Classification.
2. Clinic and diagnosis of acute appendicitis. Differential diagnosis of acute appendicitis. Tactics and treatment of acute appendicitis.
3. Acute appendicitis in old and old people. Acute appendicitis in people with severe chronic diseases. Clinic, diagnosis and treatment.
4. Acute appendicitis in pregnant women. Acute appendicitis in children. Clinic, diagnosis and treatment.
5. Complications of acute appendicitis. Classification, clinic, diagnosis and treatment.
6. Chronic appendicitis. Clinic, diagnostics, treatment.
7. Appendix Infiltrate. Clinic, Diagnostics, Tactics and Treatment.

5. Basic forms/techniques of learning and teaching technology for the attainment of final disciplines: Topic discussion, standardized patient

6. Control forms for assessing the level of achievement of the final discipline of evaluation (testing, solving situational problems, filling the medical history):

Testing, solving situational problems, oral interview.

7. Literature:

Main literature:

Хирургиялық аурулар : оқулық / қазақ тіл. ауд. С. О. Сабербеков ; ред. А. Ф. Черноусов. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 576 б. +эл. опт. диск (CD-ROM).

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар: оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет. С

Сексенбаев, Д. С. Острые хирургические заболевания органов брюшной полости : учебное пособие / Д. С. Сексенбаев. - Шымкент : ЮКГФА, 2017. - 246 с.

Рахметов, Н. Р. Госпиталдық хирургия пәніне арналған практикум : оқу құралы / Н. Р. Рахметов. - Алматы : Эверо, 2013. - 136 бет. с.

Қалдыбаев, М. А. Ситуациялық тапсырмалар : жалпы хирургия пәніне арналған оқу құралы / М. А. Қалдыбаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 124 бет. с.

Нұрахманов, Б. Ж. Жүрек-қан тамыр хирургиясы : оқулық / Б. Ж. Нұрахманов. - Алматы : Эверо, 2012. - 334 бет. с.

Нурахманов, Б. Д. Клиническая хирургия : учебник / Б. Д. Нурахманов. - ; Рек. к печати Центр. Методич. Советом КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова. - Алматы : Эверо, 2012. - 525 с.

Мәдікенов, Ө. М. Жалпы хирургия : оқу құралы = Общая хирургия : учеб. пособие / Ө. М. Мәдікенов, О. М. Мадыкенов. - Алматы : Эверо, 2012. - 456 бет. с.

Additionally:

Қалдыбаев, М. А. Жалпы хирургияның тест сұрақтары: оқу құралы / М. А. Қалдыбаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 370 бет. с.

Мәдікенұлы, Ө. Хирургиялық аурулар: оқулық-дәрістер / Ө. Мәдікенұлы ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ҚазММА жоғары және ЖОО-нан кейінгі мамандықтар бойынша білім беру оқу-әдістемелік секциясы. - Алматы : Эверо, 2012. - 405 бет

Кузнецов, Н. А. Уход за хирургическими больными [Текст] : учебник / Н. А. Кузнецов, А. Т. Бронтвейн ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 288 с. : ил

Electronic resources.

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электронный ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - Электрон. текстовые дан. (59.9Мб). - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет с.

Госпитальная хирургия. Синдромология [Электронный ресурс] : учеб. пособие / А. Г. Абдуллаев [и др.] ; под ред. Н. О. Миланова. Ю. В. Бирюкова, Г. В. Синявина. Электрон. текстовые дан. (48,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 440 с. эл. опт. Диск

Хирургические болезни. Руководство к практическим занятиям [Электронный ресурс]: учеб. пособие / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (41.6Мб). - М. ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 496 с.

Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (69.1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 664 с.

Черноусов, А. Ф. Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / А. Ф. Черноусов, С. П. Ветшев, А. В. Егоров ; под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (42,4 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 664 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

Хирургические болезни. В 2 т. Т.1 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельева, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,8 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Хирургические болезни. В 2 т. Т. 2 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельев, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,5 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 400 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Жалпы хирургияның кейбір сұрақтары.

Садықанов У.С., Аубакирова Д.Н., Махметова Ж.С., Есембаева Л.К. , 2016<https://aknurpress.kz/login/>

Жалпы хирургияға арналған дәрістер.

Қаныбеков А., Баймұхамбетов Ж.Ж. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Жалпы хирургия. Дұрманов Қ.Д., 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық. 2-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 528б. <http://rmebrk.kz/>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық. 1-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 560б. <http://rmebrk.kz/>

Гостищев, В. К. Жалпы хирургия [Электрондық ресурс] : оқулық / В. К. Гостищев ; қазақ тіліне ауд. Д. А. Смаилов ; жауапты ред. М. Ө. Мұқанов. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 741, [8] с. <http://elib.kaznu.kz/>

Хирургиялық аурулар. [Электрондық ресурс] : екі томдық : оқулық / ред. басқ. М. И. Кузин ; қазақ тіліне ауд., жалпы ред. басқ. А. Н. Баймаханов. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2018. <http://elib.kaznu.kz/>

Мұқанов, М. Ө. Хирургиядағы диагностикалық және емдік манипуляциялар [Электрондық ресурс] : оқу-әдістемелік құрал / М. Ө. Мұқанов, А. Қаныбеков, Е. А. Курамысов; С. Ж. Асфендияров атын. ҚазҰМУ. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 149, [1] б. <http://elib.kaznu.kz/>

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электрондық ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : Литтерра, 2017. - 256 б. : сур. <http://elib.kaznu.kz/>

8. Control (questions, tests, tasks, etc.).

Questions:

(Острый аппендицит)

1. Specify the definition of Acute appendicitis - an acute nonspecific process of inflammation of the appendix
2. Specify the pathoanatomic forms of Acute appendicitis - catarrhal, phlegmonous, gangrenous
3. Specify the locations of the vermiform process - retrocecal, retroperitoneal, medial, pelvic, subhepatic, left-sided
4. Which artery supplies blood to the vermiform process - A. appendicis vermiformis, departs from the iliac-colon artery.
5. List the complications of Acute appendicitis - appendicular infiltrate, pyelophlebitis, peritonitis, sepsis
6. With what diseases should Acute appendicitis be differentiated? - peptic ulcer of the stomach and duodenum 12, acute cholecystitis, acute pancreatitis, urolithiasis, ectopic pregnancy
7. List the main symptoms of Acute appendicitis - pain in the right iliac region, muscle tension in the right iliac region, irritation of the peritoneum
8. List additional symptoms of Acute appendicitis. Kocher, of Sadovskogo, Rousing, the resurrection, Bartolomie-Michelson and so on
9. Describe the symptom Kocher - abdominal Pain, first in the epigastric or umbilical region; it is of nonlocalized nature (Pain "around the abdomen") in a few hours the pain migrates to the right iliac fossa is a symptom of "movement" or a symptom of Kocher (or Kocher-Volkovich).
10. Describe Sitkovsky's symptom - in the patient's position on the left side, pain in the right iliac region increases.
11. Describe the symptom of Roving - The fingers of the left hand are pressed together on the anterior wall of the abdomen, according to the location of the descending colon; without taking away the left hand, the fingers of the right hand are pressed on the overlying area of the descending colon; the symptom is considered positive if, when pressing with the right hand, pain occurs or increases in the right iliac region

12. Describe the symptom of Barotomier-Michelson - increased soreness during palpation of the cecum in the patient's position on the left side
13. What complications of Acute appendicitis are detected during Per. rectum examination? - peritonitis
14. What additional research methods are needed to identify complications of Acute appendicitis?
15. What are the treatment tactics for Acute appendicitis? - surgical appendectomy
16. What are the treatment tactics for Acute appendicitis complicated by peritonitis? - laparotomy appendectomy, sanitation and drainage of the abdominal cavity
17. What are the treatment tactics for Appendicular infiltrate? - conservative observation in dynamics
18. What are the treatment tactics for Abscessing appendicular infiltrate? - autopsy and drainage
19. Specify the stages of appendectomy surgery - anatomical access, removal of the caecum, Cutting off the mesentery of the process, removal of the process and immersion of the stump, sanitation, if necessary, drainage, layer-by-layer suturing
20. List the features of Acute appendicitis in children anatomically-physiological, long mesentery, rapid and rapid onset of the disease
21. Specify the features of Acute appendicitis in pregnant women - depending on the duration of pregnancy, there are changes in the location of the appendix
22. Specify the location of the vermiform appendix in the trimesters of pregnancy - for up to 3 months of pregnancy, the cecum is in the usual position; with a pregnancy period of 3 to 6 months, the ileocecal angle is located at the navel level, when the pregnant woman is lying down. In the standing position – 5 cm below the navel; for a period of 6 to 9 months, the ileocecal angle is located between the navel and the hypochondrium.
23. Specify the features of the course of Acute appendicitis in the elderly - With acute appendicitis in the elderly, necrosis of all layers of the inflamed appendix and especially its mucosa is observed much more often than at a young age. This is due to vascular sclerosis of the process and atrophy of the follicular apparatus.
24. Features of surgical tactics in pregnant women - depending on the period of pregnancy, appropriate incisions are made.

Lesson №2

1. Topic:

1.1. Housing and communal services. Cholecystitis. Acute pancreatitis. Etiology, pathogenesis, classification. Clinic, diagnostics. Differential diagnosis. Treatment.

2. Learning goals:

1. The student should know: (Cholecystitis)

- 1.1. Topographic anatomy and physiology of the gallbladder and biliary tract
- 1.2. Methods of examination of the gallbladder and biliary tract
- 1.3. Etiology and pathogenesis of diseases of the gallbladder and biliary tract
- 1.4. Clinical symptoms of acute and chronic cholecystitis, gallstone disease
- 1.5. Complications of gallbladder and biliary tract diseases
- 1.6. Diagnosis of diseases of the gallbladder and biliary tract
- 1.7. Differential diagnosis of gallbladder and biliary tract diseases
- 1.8. Principles of conservative treatment of diseases of the gallbladder and biliary tract
- 1.9. Indications for surgical treatment of cholecystitis and gallstone disease
- 1.10. Operative methods of treatment of diseases of the gallbladder and biliary tract

1. The student should know: (Pancreatitis)

- 1.1. Topographic anatomy and physiology of the pancreas.
- 1.2. Methods of pancreatic examination.
- 1.3. Etiology and pathogenesis of pancreatic diseases.
- 1.4. Clinical symptoms of acute and chronic pancreatitis.
- 1.5. Complications of pancreatic diseases.
- 1.6. Diagnosis of pancreatic diseases.
- 1.7. Differential diagnosis of pancreatic diseases.
- 1.8. Principles of conservative treatment of acute pancreatitis

1.9. Indications for surgical treatment of pancreatitis.

1.10. Operative methods of pancreatitis treatment.

3. Learning objectives:

A student must be able: (Cholecystitis)

- 1.1. To collect anamnesis of the disease
- 1.2. To examine the patient
- 1.3. To carry out differential diagnosis of complicated and uncomplicated forms of diseases gallbladder and biliary tract with other diseases of the abdominal organs cavities.
- 1.4. To substantiate surgical tactics in various complicated forms of acute cholecystitis and cholelithiasis.

2. **A student must be able:** (Pancreatitis)

- 2.1. To collect anamnesis of the disease
- 2.2. To examine the patient
- 2.3. To carry out differential diagnosis of complicated and uncomplicated forms of diseases pancreas with other diseases of the abdominal cavity.
- 2.4. To substantiate surgical tactics in complicated forms of acute pancreatitis.

4. The main issues of the topic:

1. Anatomy of the hepatoduodenal region?
2. Special methods of examination of the gallbladder and bile ducts?
3. Causes of inflammatory processes in the gallbladder and bile ducts?
4. Clinical picture of chronic calculous cholecystitis? What is the cause of the development of choledocholithiasis?
5. The clinical picture of choledocholithiasis?
6. What are other complications of chronic calculous cholecystitis other than jaundice?
7. Methods of treatment of chronic calculous cholecystitis?
8. Classification of acute cholecystitis? Clinical picture of acute cholecystitis?
9. Conservative treatment of acute cholecystitis?
10. Methods of surgical treatment of acute cholecystitis?
11. Differential diagnosis of jaundice?

(Acute pancreatitis)

1. Anatomy of the pancreas (pancreas)?
2. Function of the pancreas?
3. Etiology and pathogenesis of acute pancreatitis?
4. Classification of acute pancreatitis?
5. Clinical picture of acute pancreatitis?
6. Diagnosis of acute pancreatitis?
7. The course of acute destructive pancreatitis?
8. Principles and methods of therapy for acute pancreatitis?
9. Indications for surgical treatment of acute pancreatitis?
10. Methods of surgical treatment of acute pancreatitis?

5. Basic forms/methods of teaching and learning technologies to achieve the final disciplines:

Discussion of the lesson topic, standardized patient

6. Forms of control for assessing the level of achievement of the final assessment discipline (testing, solving situational problems, filling out a medical history):

Testing, solving situational problems, oral interview.

7. Literature:

Main literature:

Хирургиялық аурулар : оқулық / қазақ тіл. ауд. С. О. Сабербеков ; ред. А. Ф. Черноусов. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 576 б. +эл. опт. диск (CD-ROM).

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Surgery Department	044 – 44 /11 ( )
Guidelines for practical training	8 p. of 40 p

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар: оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет. С

Сексенбаев, Д. С. Острые хирургические заболевания органов брюшной полости : учебное пособие / Д. С. Сексенбаев. - Шымкент : ЮКГФА, 2017. - 246 с.

Рахметов, Н. Р. Госпиталдық хирургия пәніне арналған практикум : оқу құралы / Н. Р. Рахметов. - Алматы : Эверо, 2013. - 136 бет. с.

Қалдыбаев, М. А. Ситуациялық тапсырмалар : жалпы хирургия пәніне арналған оқу құралы / М. А. Қалдыбаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 124 бет. с.

Нұрахманов, Б. Ж. Жүрек-қан тамыр хирургиясы : оқулық / Б. Ж. Нұрахманов. - Алматы : Эверо, 2012. - 334 бет. с.

Нурахманов, Б. Д. Клиническая хирургия : учебник / Б. Д. Нурахманов. - ; Рек. к печати Центр. Методич. Советом КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова. - Алматы : Эверо, 2012. - 525 с.

Мәдікенов, Ө. М. Жалпы хирургия : оқу құралы = Общая хирургия : учеб. пособие / Ө. М. Мәдікенов, О. М. Мадыкенов. - Алматы : Эверо, 2012. - 456 бет. с.

Additionally:

Қалдыбаев, М. А. Жалпы хирургияның тест сұрақтары: оқу құралы / М. А. Қалдыбаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 370 бет. с.

Мәдікенұлы, Ө. Хирургиялық аурулар: оқулық-дәрістер / Ө. Мәдікенұлы ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ҚазММА жоғары және ЖОО-нан кейінгі мамандықтар бойынша білім беру оқу-әдістемелік секциясы. - Алматы : Эверо, 2012. - 405 бет

Кузнецов, Н. А. Уход за хирургическими больными [Текст] : учебник / Н. А. Кузнецов, А. Т. Бронтвейн ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 288 с. : ил

Electronic resources.

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электронный ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - Электрон. текстовые дан. (59.9Мб). - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет с.

Госпитальная хирургия. Синдромология [Электронный ресурс] : учеб. пособие / А. Г. Абдуллаев [и др.] ; под ред. Н. О. Миланова. Ю. В. Бирюкова, Г. В. Синявина. Электрон. текстовые дан. (48,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 440 с. эл. опт. Диск

Хирургические болезни. Руководство к практическим занятиям [Электронный ресурс]: учеб. пособие / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (41.6Мб). - М. ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 496 с.

Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (69.1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 664 с.

Черноусов, А. Ф. Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / А. Ф. Черноусов, С. П. Ветшев, А. В. Егоров ; под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (42,4 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 664 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

Хирургические болезни. В 2 т. Т.1 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельева, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,8 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Хирургические болезни. В 2 т. Т. 2 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельев, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,5 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 400 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Жалпы хирургияның кейбір сұрақтары.

Садықанов У.С., Аубакирова Д.Н., Махметова Ж.С., Есембаева Л.К. , 2016<https://aknurpress.kz/login/>

Жалпы хирургияға арналған дәрістер.

Қаныбеков А., Баймұхамбетов Ж.Ж. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Жалпы хирургия. Дұрманов Қ.Д., 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық. 2-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 528б. <http://rmebrk.kz/>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық. 1-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 560б. <http://rmebrk.kz/>

Гостищев, В. К. Жалпы хирургия [Электрондық ресурс] : оқулық / В. К. Гостищев ; қазақ тіліне ауд. Д. А. Смаилов ; жауапты ред. М. Ө. Мұқанов. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 741, [8] с. <http://elib.kaznu.kz/>

Хирургиялық аурулар. [Электрондық ресурс] : екі томдық : оқулық / ред. басқ. М. И. Кузин ; қазақ тіліне ауд., жалпы ред. басқ. А. Н. Баймаханов. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2018. <http://elib.kaznu.kz/>

Мұқанов, М. Ө. Хирургиядағы диагностикалық және емдік манипуляциялар [Электрондық ресурс] : оқу-әдістемелік құрал / М. Ө. Мұқанов, А. Қаныбеков, Е. А. Курамысов; С. Ж. Асфендияров атын. ҚазҰМУ. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 149, [1] б. <http://elib.kaznu.kz/>

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электрондық ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : Литтерра, 2017. - 256 б. : сур. <http://elib.kaznu.kz/>

8. Control (questions, tests, tasks, etc.).

Questions:

1. Cholelithiasis. Etiology. Pathogenesis. Clinic, diagnosis, treatment.
2. Complication of cholelithiasis. Choledocholithiasis. Obstructive jaundice. Clinic. Diagnosis, treatment.
3. Acute cholecystitis. Etiology. Pathogenesis. Classification.
4. Clinic and diagnosis of acute cholecystitis.
5. Differential diagnosis of acute cholecystitis.
6. Tactics and treatment for acute cholecystitis. Endoscopic methods of treatment of patients with acute cholecystitis.
7. Dropsy and empyema of the gallbladder. Etiopathogenesis. Clinic, diagnosis, treatment.
8. Chronic cholecystitis. Clinic, diagnosis, treatment.
9. Laboratory special research methods in the diagnosis of diseases of the gallbladder and bile ducts.
10. Acute cholecystopancreatitis. Clinic, diagnosis, treatment.
11. Methods of surgical treatment for diseases of the gallbladder and bile ducts.
12. Acute pancreatitis. Etiopathogenesis. Pathanatomy. Classification.
13. Clinic and diagnosis of acute pancreatitis.
14. Differential diagnosis of acute pancreatitis. Complications of acute pancreatitis. Clinic, diagnosis and treatment
15. Conservative treatment of acute pancreatitis.
16. Tactics and indications for surgical treatment of acute pancreatitis. Methods of surgical treatment.
17. Methods of drainage of the biliary tract (indications, methods).
18. Modern methods of diagnosis of mechanical jaundice.
19. Indications for external and internal drainage of the biliary tract after choledochotomy.
20. Differential diagnosis of mechanical jaundice
21. Radical operations for mechanical jaundice.
22. Diagnosis and treatment of acute cholangitis.

1. Topic: (Acute intestinal obstruction)

1.1. Острая кишечная непроходимость. Этиология, патогенез, классификация. Клиника, диагностика. Дифференциальная диагностика. Лечение.

2. Learning goals:

1. The student should know:

- 1.1. Etiology of acute intestinal obstruction.
- 1.2. Pathogenesis of acute intestinal obstruction.
- 1.3. Classification of acute intestinal obstruction.
- 1.4. Clinical symptoms of acute intestinal obstruction.
- 1.5. Methods of diagnosis of acute intestinal obstruction.
- 1.7. Differential diagnosis of acute intestinal obstruction.
- 1.8. Principles of conservative treatment.
- 1.9. Indications for surgical treatment.
- 1.10. Operative methods of treatment of acute intestinal obstruction.

3. Learning objectives:

2. The student must be able to:

- 2.1. To collect anamnesis of the disease
- 2.2. To examine the patient
- 2.3. To carry out a differential diagnosis of acute intestinal obstruction with other diseases of the abdominal cavity.
- 2.4. To substantiate conservative tactics of treatment of acute intestinal obstruction.
- 2.5. To substantiate surgical tactics for the treatment of acute intestinal obstruction.

4. The main issues of the topic:

1. Formulate the concept of intestinal obstruction.
2. Classification of acute intestinal obstruction?
3. Etiology of acute intestinal obstruction?
4. Pathogenesis of acute intestinal obstruction? Pathoanatomic picture of intestinal obstruction?
5. Clinical picture of acute intestinal obstruction?
6. Periods of clinical course of intestinal obstruction?
7. Diagnosis of acute intestinal obstruction?
8. Differential diagnosis of acute intestinal obstruction?
9. Types of obstructive obstruction?
10. Types of strangulation obstruction?
11. Types of dynamic obstruction?
12. Conservative treatment of acute intestinal obstruction?
13. Methods and principles of surgical treatment of acute intestinal obstruction?

5. Basic forms/methods of teaching and learning technology to achieve the final disciplines:

Discussion of the lesson topic, standardized patient.

6. Forms of control for assessing the level of achievement of the final results of the assessment discipline (testing, solving situational problems, filling out a medical history):

Testing, solving situational problems, oral interview.

7. Literature:

Main literature:

Хирургиялық аурулар : оқулық / қазақ тіл. ауд. С. О. Сабербеков ; ред. А. Ф. Черноусов. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 576 б. +эл. опт. диск (CD-ROM).

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар: оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет. С

Сексенбаев, Д. С. Острые хирургические заболевания органов брюшной полости : учебное пособие / Д. С. Сексенбаев. - Шымкент : ЮКГФА, 2017. - 246 с.

Рахметов, Н. Р. Госпиталдық хирургия пәніне арналған практикум : оқу құралы / Н. Р. Рахметов. - Алматы : Эверо, 2013. - 136 бет. с.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Surgery Department		044 – 44 /11 ( )
Guidelines for practical training		11 p. of 40 p

Қалдыбаев, М. А. Ситуациялық тапсырмалар : жалпы хирургия пәніне арналған оқу құралы / М. А. Қалдыбаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 124 бет. с.
 Нұрахманов, Б. Ж. Жүрек-қан тамыр хирургиясы : оқулық / Б. Ж. Нұрахманов. - Алматы : Эверо, 2012. - 334 бет. с.

Нұрахманов, Б. Д. Клиническая хирургия : учебник / Б. Д. Нұрахманов. - ; Рек. к печати Центр. Методич. Советом КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова. - Алматы : Эверо, 2012. - 525 с.

Мәдікенов, Ө. М. Жалпы хирургия : оқу құралы = Общая хирургия : учеб. пособие / Ө. М. Мәдікенов, О. М. Мадыкенов. - Алматы : Эверо, 2012. - 456 бет. с.

Additionally:

Қалдыбаев, М. А. Жалпы хирургияның тест сұрақтары: оқу құралы / М. А. Қалдыбаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 370 бет. с.

Мәдікенұлы, Ө. Хирургиялық аурулар: оқулық-дәрістер / Ө. Мәдікенұлы ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ҚазММА жоғары және ЖОО-нан кейінгі мамандықтар бойынша білім беру оқу-әдістемелік секциясы. - Алматы : Эверо, 2012. - 405 бет

Кузнецов, Н. А. Уход за хирургическими больными [Текст] : учебник / Н. А. Кузнецов, А. Т. Бронтвейн ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 288 с. : ил

Electronic resources.

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электронный ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - Электрон. текстовые дан. (59.9Мб). - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет с.

Госпитальная хирургия. Синдромология [Электронный ресурс] : учеб. пособие / А. Г. Абдуллаев [и др.] ; под ред. Н. О. Миланова. Ю. В. Бирюкова, Г. В. Синявина. Электрон. текстовые дан. (48,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 440 с. эл. опт. Диск

Хирургические болезни. Руководство к практическим занятиям [Электронный ресурс]: учеб. пособие / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (41.6Мб). - М. ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 496 с.

Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (69.1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 664 с.

Черноусов, А. Ф. Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / А. Ф. Черноусов, С. П. Ветшев, А. В. Егоров ; под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (42,4 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 664 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

Хирургические болезни. В 2 т. Т.1 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельева, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,8 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Хирургические болезни. В 2 т. Т. 2 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельев, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,5 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 400 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Жалпы хирургияның кейбір сұрақтары.

Садықанов У.С., Аубакирова Д.Н., Махметова Ж.С., Есембаева Л.К. , 2016<https://aknurpress.kz/login/>

Жалпы хирургияға арналған дәрістер.

Қаныбеков А., Баймұхамбетов Ж.Ж. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Жалпы хирургия. Дұрманов Қ.Д. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық.2-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 528б. -<http://rmebrk.kz/>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық,1-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 560б. <http://rmebrk.kz/>

Гостищев, В. К. Жалпы хирургия [Электрондық ресурс] : оқулық / В. К. Гостищев ; қазақ тіліне ауд. Д. А. Смаилов ; жауапты ред. М. Ө. Мұқанов. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 741, [8] с. <http://elib.kaznu.kz/>

Хирургиялық аурулар.[Электрондық ресурс] : екі томдық : оқулық / ред. басқ. М. И. Кузин ; қазақ тіліне ауд., жалпы ред. басқ. А. Н. Баймаханов. -М. : ГЭОТАР-Медиа, 2018. <http://elib.kaznu.kz/>

Мұқанов, М. Ө. Хирургиядағы диагностикалық және емдік манипуляциялар [Электрондық ресурс] : оқу-әдістемелік құрал / М. Ө. Мұқанов, А. Қаныбеков, Е. А. Курамысов; С. Ж. Асфендияров атын. ҚазҰМУ. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 149, [1] б. <http://elib.kaznu.kz/>

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар

[Электрондық ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. -М. : Литтерра, 2017. - 256 б. : сур. <http://elib.kaznu.kz/>

8. Control (questions, tests, tasks, etc.).

Questions :

1. Acute intestinal obstruction. Etiopathogenesis. Classification.
2. Differential diagnosis of acute intestinal obstruction.
3. Tactics and treatment for acute intestinal obstruction
4. Obstructive intestinal obstruction. Etiopathogenesis. Clinic, diagnosis and treatment.
5. Strangulation intestinal obstruction. Clinic, diagnosis, treatment.
6. Intestinal inversions. Pathanatomy. Clinic, diagnosis and treatment.
7. Nodulation of the intestine. Pathanatomy. Clinic, diagnosis and treatment
8. Intestinal invagination. Etiopathogenesis. Pathanatomy. Clinic, diagnosis and treatment.
9. Adhesive intestinal obstruction. Etiopathogenesis. Clinic, diagnosis, treatment.
10. Dynamic intestinal obstruction. Etiopathogenesis. Clinic, diagnosis and treatment.

Lesson #4

1. Topic: (Peptic ulcer of the stomach and duodenum)

1.1. Peptic ulcer of the stomach and duodenum. Etiology, pathogenesis, classification. Clinic, diagnostics. Differential diagnosis. Treatment.

2. Learning goals:

1. The student should know:

- 1.1. Anatomy and physiology of the stomach and duodenum
  - 1.2. Methods of examination of the stomach and duodenum
  - 1.3. Etiology and pathogenesis of peptic ulcer disease
  - 1.4. Clinical symptoms of uncomplicated peptic ulcer disease
  - 1.5. Complications of peptic ulcer of the stomach and duodenum
  - 1.6. Clinical symptoms of complicated peptic ulcer disease
  - 1.7. Diagnosis of complicated forms of peptic ulcer disease
  - 1.8. Differential diagnosis of complicated forms of peptic ulcer disease.
  - 1.9. Principles of treatment of complicated forms of peptic ulcer disease.
  - 1.10. Classification of bleeding
  - 1.11. Determination of the degree of blood loss
  - 1.12. The clinical picture of bleeding.
  - 1.13. Clinic and diagnosis of penetrating ulcers of the stomach and duodenum
  - 1.14. Conservative and operative methods of treatment of a bleeding ulcer
  - 1.15. Differential diagnosis of gastroduodenal bleeding
  - 1.16. Therapeutic tactics for gastroduodenal bleeding
  - 1.17. Indications for surgical treatment for gastroduodenal bleeding
  - 1.18. Surgical tactics for gastroduodenal bleeding

- 1.19. Differential diagnosis of a penetrating ulcer.
- 1.20. Treatment of a penetrating ulcer
- 1.21. Classification of gatekeeper stenosis
- 1.22. Clinic and diagnosis of gatekeeper stenosis
- 1.23. Treatment of gatekeeper stenosis.
- 1.24. Clinic and diagnosis of perforated ulcers of the stomach and duodenum
- 1.25. Differential diagnosis of a perforated ulcer
- 1.26. Operative methods of treatment of a perforated ulcer
- 1.27. The dependence of the volume of surgical intervention in a perforated ulcer on various factors
- 1.28. Principles of operative and conservative treatment in complicated forms peptic ulcer disease.

3. Learning objectives:

1. The student must be able to:

- 1.1. To collect anamnesis of the disease
- 1.2. To examine the patient
- 1.3. To carry out differential diagnosis of complicated and uncomplicated forms peptic ulcer of the stomach and duodenum with other diseases of the organs abdominal cavity.
- 1.4. To substantiate surgical tactics in various complicated forms of peptic ulcer disease.

4. The main issues of the topic:

1. Blood supply and innervation of the stomach?
2. Function of the mucous membrane, glandular zones?
3. Methods of examination of the stomach and duodenum?
4. Etiology and pathogenesis of peptic ulcer of the stomach and duodenum?
5. Clinical picture of classical peptic ulcer?
6. Radiological signs of ulcers?
7. Radiological signs of gastric ulcer malignancy?
8. Differential diagnosis of peptic ulcer disease?
9. Principles of conservative treatment of peptic ulcer disease?
10. Indications for surgical treatment of peptic ulcer disease?
11. What is a callous ulcer?
12. What is a penetrating ulcer?
13. Methods of surgical treatment of peptic ulcer disease?
14. What is the source of bleeding?
15. What is the body's reaction to blood loss?
16. Clinical picture of bleeding?
17. Severity of blood loss?
18. Priority measures for bleeding?
19. Stages of ulcerative bleeding according to endoscopic examination?
20. Principles of conservative therapy?
21. Principles of infusion therapy?
22. Indications for surgical treatment?
23. Surgical methods for ongoing bleeding?
24. What is ulcer perforation?
25. Periods of the clinical course of a perforated ulcer?
26. Describe each period of the course of a perforated ulcer.
27. Differential diagnosis of a perforated ulcer.
28. What are the distinctive features of perforation of ulcers of the anterior and posterior walls of the stomach?
29. Methods of surgical treatment of perforated gastric ulcer?
30. Methods of surgical treatment of perforated ulcers of the duodenum?

31. What are the indications for gastric resection in perforated ulcers?
32. Etiology and pathogenesis of pyloroduodenal stenosis?
33. Stages of stenosis?
34. Radiological signs and diagnosis of stenosis stages?
35. The clinical picture of compensated stenosis?
36. The clinical picture of subcompensated stenosis?
37. Clinical picture of decompensated stenosis?
38. Methods of treatment of each stage of stenosis?
39. Clinical picture of penetrating ulcer?

5. Basic forms/methods of teaching and learning technology to achieve the final disciplines:

Discussion of the lesson topic, standardized patient.

6. Forms of control for assessing the level of achievement of the final results of the assessment discipline (testing, solving situational problems, filling out a medical history):

Testing, solving situational problems, oral interview.

7. Literature:

Main literature:

Хирургиялық аурулар : оқулық / қазақ тіл. ауд. С. О. Сабербеков ; ред. А. Ф. Черноусов. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 576 б. +эл. опт. диск (CD-ROM).

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар: оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет. С

Сексенбаев, Д. С. Острые хирургические заболевания органов брюшной полости : учебное пособие / Д. С. Сексенбаев. - Шымкент : ЮКГФА, 2017. - 246 с.

Рахметов, Н. Р. Госпиталдық хирургия пәніне арналған практикум : оқу құралы / Н. Р. Рахметов. - Алматы : Эверо, 2013. - 136 бет. с.

Қалдыбаев, М. А. Ситуациялық тапсырмалар : жалпы хирургия пәніне арналған оқу құралы / М. А. Қалдыбаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 124 бет. с.

Нұрахманов, Б. Ж. Жүрек-қан тамыр хирургиясы : оқулық / Б. Ж. Нұрахманов. - Алматы : Эверо, 2012. - 334 бет. с.

Нурахманов, Б. Д. Клиническая хирургия : учебник / Б. Д. Нурахманов. - ; Рек. к печати Центр. Методич. Советом КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова. - Алматы : Эверо, 2012. - 525 с.

Мәдікенов, Ө. М. Жалпы хирургия : оқу құралы = Общая хирургия : учеб. пособие / Ө. М. Мәдікенов, О. М. Мадыкенов. - Алматы : Эверо, 2012. - 456 бет. с.

Additionally:

Қалдыбаев, М. А. Жалпы хирургияның тест сұрақтары: оқу құралы / М. А. Қалдыбаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 370 бет. с.

Мәдікенұлы, Ө. Хирургиялық аурулар: оқулық-дәрістер / Ө. Мәдікенұлы ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ҚазММА жоғары және ЖОО-нан кейінгі мамандықтар бойынша білім беру оқу-әдістемелік секциясы. - Алматы : Эверо, 2012. - 405 бет

Кузнецов, Н. А. Уход за хирургическими больными [Текст] : учебник / Н. А. Кузнецов, А. Т. Бронтвейн ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 288 с. : ил

Electronic resources.

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электронный ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - Электрон. текстовые дан. (59.9Мб). - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет с.

Госпитальная хирургия. Синдромология [Электронный ресурс] : учеб. пособие / А. Г. Абдуллаев [и др.] ; под ред. Н. О. Миланова. Ю. В. Бирюкова, Г. В. Синявина. Электрон. текстовые дан. (48,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 440 с. эл. опт. Диск

Хирургические болезни. Руководство к практическим занятиям [Электронный ресурс]: учеб. пособие / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (41.6Мб). - М. ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 496 с.

Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (69.1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 664 с.

Черноусов, А. Ф. Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / А. Ф. Черноусов, С. П. Ветшев, А. В. Егоров ; под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (42,4 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 664 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

Хирургические болезни. В 2 т. Т.1 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельева, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,8 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Хирургические болезни. В 2 т. Т. 2 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельев, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,5 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 400 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Жалпы хирургияның кейбір сұрақтары.

Садықанов У.С., Аубакирова Д.Н., Махметова Ж.С., Есембаева Л.К. , 2016 <https://aknurpress.kz/login/>

Жалпы хирургияға арналған дәрістер.

Қаныбеков А., Баймұхамбетов Ж.Ж. , 2017/https://aknurpress.kz/login

Жалпы хирургия. Дұрманов Қ.Д. , 2017/https://aknurpress.kz/login

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық.2-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 528б. -<http://rmebrk.kz/>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық.1-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 560б. <http://rmebrk.kz/>

Гостищев, В. К. Жалпы хирургия [Электрондық ресурс] : оқулық / В. К. Гостищев ; қазақ тіліне ауд. Д. А. Смаилов ; жауапты ред. М. Ө. Мұқанов. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 741, [8] с. <http://elib.kaznu.kz/>

Хирургиялық аурулар.[Электрондық ресурс] : екі томдық : оқулық / ред. басқ. М. И. Кузин ; қазақ тіліне ауд., жалпы ред. басқ. А. Н. Баймаханов. -М. : ГЭОТАР-Медиа, 2018. <http://elib.kaznu.kz/>

Мұқанов, М. Ө. Хирургиядағы диагностикалық және емдік манипуляциялар[Электрондық ресурс] : оқу-әдістемелік құрал / М. Ө. Мұқанов, А. Қаныбеков, Е. А. Курамысов; С. Ж. Асфендияров атын. ҚазҰМУ. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 149, [1] б. <http://elib.kaznu.kz/>

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электрондық ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. -М. : Литтерра, 2017. - 256 б. : сур. <http://elib.kaznu.kz/>

8. Control (questions, tests, tasks, etc.).

Questions :

1. Анатомо-топографические сведения о желудке. Методы исследования при заболеваниях желудка. Консервативное и оперативное лечение язвенной болезни.
2. Гастродуоденальное язвенное кровотечение. Этиопатогенез. Клинические формы кровотечений из язвы желудка и 12-перстной кишки. Дифференциальная диагностика.
3. Консервативное лечение гастродуоденальных язвенных кровотечений.
4. Тактика и хирургическое лечение гастродуоденальных язвенных кровотечений. Методы оперативного лечения.
4. Прободная язва желудка и 12-перстной кишки. Клиника и диагностика.

5. Дифференциальная диагностика прободной язвы желудка и 12-перстной кишки с острыми хирургическими заболеваниями органов брюшной полости.
6. Тактика и виды оперативных вмешательств при прободной язве желудка и 12-перстной кишки. Осложнения
7. Прикрытые и атипичные перфорации язвы желудка и 12-перстной кишки. Клиника, диагностика, лечение.
8. Пенетрирующая и каллезная язва желудка и 12-перстной кишки. Клиника, диагностика и лечение.
9. Пилородуоденальный стеноз язвенной этиологии. Этиопатогенез.
10. Клиника и диагностика пилородуоденального стеноза. Подготовка больных к операции. Методы оперативного лечения. Послеоперационный уход.

Lesson №5

1. Topic: (Hernias)

1.1. External abdominal hernias. Etiology, pathogenesis, classification. Clinic, diagnostics. Differential diagnosis. Treatment.

2. Learning goals:

1. The student should know:

- 1.1. Definition of hernia.
- 1.2. Classification of hernias.
- 1.3. Etiology and pathogenesis of hernias
- 1.4. Clinic and diagnosis of hernias of the anterior abdominal wall.
- 1.5. Differential diagnosis of hernias of various localization
- 1.6. Methods and principles of surgical treatment.
- 1.7. Mechanisms of infringement of the hernia of the anterior abdominal wall.
- 1.8. Clinic and diagnosis of strangulated hernias.
- 1.9. Differential diagnosis of strangulated hernias.
- 1.10. Features and scope of surgical intervention for strangulated hernias.

3. Learning objectives:

1. Студент должен уметь:

- 1.1. To collect anamnesis of the disease
- 1.2. To examine the patient
- 1.3. To carry out a differential diagnosis of hernias of the anterior abdominal wall.

4. The main issues of the topic:

1. Formulate the concept of hernia.
2. Name the components of a true hernia
3. What is eventration?
4. Name the elements of the hernial sac.
5. Classification of external abdominal hernias?
6. Predisposing factors leading to the formation of hernias?
7. Producing factors leading to the formation of hernias?
8. The main symptoms of hernias?
9. What is the procedure for examining a patient with a hernia?
10. Principles of hernia treatment?
11. Etiology and pathogenesis of inguinal hernias?
12. Anatomy of the inguinal region?
13. Classification of inguinal hernias?
14. Clinic and diagnosis of inguinal hernias?
15. Differential diagnosis of inguinal hernias?
16. What surgical methods do you know for the treatment of inguinal hernias?
17. Anatomy of the femoral canal.

18. Clinical picture and diagnosis of femoral hernias?
19. Differential diagnosis of femoral hernias?
20. Surgical methods of treatment of femoral hernia?
21. Clinic and diagnosis of umbilical hernias?
22. Differential diagnosis of umbilical hernias?
23. Surgical methods of treatment of umbilical hernias?
24. Classification of hernias of the white line of the abdomen?
25. Surgical method of treatment of hernias of the white line of the abdomen?
26. Types of infringuements?
27. The mechanism of infringuement development?
28. Pathanatomic picture of infringuement?
29. Clinical picture of infringuement?
30. What is retrograde infringuement?
31. Tactics of a surgeon with retrograde infringuement?
31. What is parietal infringuement?
32. Differential diagnosis of parietal infringuement?
33. Stages of surgical treatment of strangulated hernias.
34. Surgical tactics for hernial sac phlegmon?
35. Complications of self-corrected and forcibly corrected hernias?
36. What is the reason for the non-rightness of a hernia?
37. What is an internal hernia? Give an example.

5. Basic forms/methods of teaching and learning technology to achieve the final disciplines:

Discussion of the lesson topic, standardized patient.

6. Forms of control for assessing the level of achievement of the final results of the assessment discipline (testing, solving situational problems, filling out a medical history):

Testing, solving situational problems, oral interview.

7. Literature:

Main literature:

Хирургиялық аурулар : оқулық / қазақ тіл. ауд. С. О. Сабербеков ; ред. А. Ф. Черноусов. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 576 б. +эл. опт. диск (CD-ROM).

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар: оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет. С

Сексенбаев, Д. С. Острые хирургические заболевания органов брюшной полости : учебное пособие / Д. С. Сексенбаев. - Шымкент : ЮКГФА, 2017. - 246 с.

Рахметов, Н. Р. Госпиталдық хирургия пәніне арналған практикум : оқу құралы / Н. Р. Рахметов. - Алматы : Эверо, 2013. - 136 бет. с.

Қалдыбаев, М. А. Ситуациялық тапсырмалар : жалпы хирургия пәніне арналған оқу құралы / М. А. Қалдыбаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 124 бет. с.

Нұрахманов, Б. Ж. Жүрек-қан тамыр хирургиясы : оқулық / Б. Ж. Нұрахманов. - Алматы : Эверо, 2012. - 334 бет. с.

Нұрахманов, Б. Д. Клиническая хирургия : учебник / Б. Д. Нұрахманов. - ; Рек. к печати Центр. Методич. Советом КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова. - Алматы : Эверо, 2012. - 525 с.

Мәдікенов, Ө. М. Жалпы хирургия : оқу құралы = Общая хирургия : учеб. пособие / Ө. М. Мәдікенов, О. М. Мадыкенов. - Алматы : Эверо, 2012. - 456 бет. с.

Additionally:

Қалдыбаев, М. А. Жалпы хирургияның тест сұрақтары: оқу құралы / М. А. Қалдыбаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 370 бет. с.

Мәдікенұлы, Ө. Хирургиялық аурулар: оқулық-дәрістер / Ө. Мәдікенұлы ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ҚазММА жоғары және ЖОО-нан кейінгі мамандықтар бойынша білім беру оқу-әдістемелік секциясы. - Алматы : Эверо, 2012. - 405 бет

Кузнецов, Н. А. Уход за хирургическими больными [Текст] : учебник / Н. А. Кузнецов, А. Т. Бронтвейн ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 288 с. : ил

Electronic resources.

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электронный ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - Электрон. текстовые дан. (59.9Мб). - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет с.

Госпитальная хирургия. Синдромология [Электронный ресурс] : учеб. пособие / А. Г. Абдуллаев [и др.] ; под ред. Н. О. Миланова. Ю. В. Бирюкова, Г. В. Синявина. Электрон. текстовые дан. (48,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 440 с. эл. опт. Диск

Хирургические болезни. Руководство к практическим занятиям [Электронный ресурс]: учеб. пособие / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (41.6Мб). - М. ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 496 с.

Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (69.1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 664 с.

Черноусов, А. Ф. Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / А. Ф. Черноусов, С. П. Ветшев, А. В. Егоров ; под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (42,4 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 664 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

Хирургические болезни. В 2 т. Т.1 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельева, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,8 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Хирургические болезни. В 2 т. Т. 2 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельев, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,5 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 400 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Жалпы хирургияның кейбір сұрақтары.

Садықанов У.С., Аубакирова Д.Н., Махметова Ж.С., Есембаева Л.К. , 2016<https://aknurpress.kz/login/>

Жалпы хирургияға арналған дәрістер.

Қаныбеков А., Баймұхамбетов Ж.Ж. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Жалпы хирургия.Дұрманов Қ.Д. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық.2-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 528б. -<http://rmebrk.kz/>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық.1-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 560б. <http://rmebrk.kz/>

Гостищев, В. К.Жалпы хирургия [Электрондық ресурс] : оқулық / В. К. Гостищев ; қазақ тіліне ауд. Д. А. Смаилов ; жауапты ред. М. Ө. Мұқанов. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 741, [8] с. <http://elib.kaznu.kz/>

Хирургиялық аурулар.[Электрондық ресурс] : екі томдық : оқулық / ред. басқ. М. И. Кузин ; қазақ тіліне ауд., жалпы ред. басқ. А. Н. Баймаханов. -М. : ГЭОТАР-Медиа, 2018. <http://elib.kaznu.kz/>

Мұқанов, М. Ө.Хирургиядағы диагностикалық және емдік манипуляциялар[Электрондық ресурс] : оқу-әдістемелік құрал / М. Ө. Мұқанов, А. Қаныбеков, Е. А. Курамысов; С. Ж. Асфендияров атын. ҚазҰМУ. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 149, [1] б. <http://elib.kaznu.kz/>
Нұрмақов, А. Ж.Хирургиялық аурулар

[Электрондық ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. -М. : Литтерра, 2017. - 256 б. : сур. <http://elib.kaznu.kz/>

8. Control (questions, tests, tasks, etc.).

Questions:

1. External abdominal hernias. Etiopathogenesis. Classification of hernias.
2. Inguinal hernias. Anatomy of the inguinal canal. Straight and oblique, congenital and acquired inguinal hernias. Clinic. Differential diagnosis.
3. Indications and contraindications for surgical treatment of inguinal hernias. Methods of surgical treatment.
4. Umbilical hernias. Etiopathogenesis. Clinic. Diagnostics. Methods of surgical treatment.
5. Hernias of the white line of the abdomen and other rarer localizations. Clinic, diagnosis and treatment.
6. The pinched heat of the abdomen. Etiopathogenesis. Pathanatomy. Clinic. Differential diagnosis.
7. The irretrievability of hernia. Differential diagnosis of an unrecoverable and pinched hernia. Hernia inflammation. Sliding hernias. Clinic, diagnosis and features of surgical treatment.
8. Postoperative abdominal hernias. Etiopathogenesis. Clinic. Methods of surgical treatment.

Lesson №6

1. Topic: (Diseases of the rectum. Hemorrhoids.)

1.1. Diseases of the rectum. Hemorrhoids. Etiology, pathogenesis, classification. Clinic, diagnostics. Differential diagnosis. Treatment.

2. Learning goals:

1. The student should know:

- 1.1. Definition of hemorrhoids.
- 1.2. Classification of hemorrhoids.
- 1.3. Etiology and pathogenesis of hemorrhoids.
- 1.4. Clinic and diagnosis of hemorrhoids.
- 1.5. Differential diagnosis of hemorrhoids of various localization
- 1.6. Methods and principles of surgical treatment.

3. Learning objectives:

1. The student must be able to:

- 1.1. To collect anamnesis of the disease
- 1.2. To examine the patient
- 1.3. To carry out a differential diagnosis of hemorrhoids.

4. The main issues of the topic:

1. Hemorrhoids and its complications. Etiopathogenesis. Clinic, diagnosis and treatment
2. Cracks of the rectum. Etiopathogenesis. Clinic, diagnosis and treatment.
3. Acute paraproctitis. Etiopathogenesis. Classification. Clinic, diagnosis and treatment.
4. Acute anaerobic paraproctitis. Clinic, diagnosis and treatment.
5. Chronic paraproctitis. Clinic, diagnosis and treatment.

5. Basic forms/methods of teaching and learning technology to achieve the final disciplines: Discussion of the lesson topic, standardized patient.

6. Forms of control for assessing the level of achievement of the final results of the assessment discipline (testing, solving situational problems, filling out a medical history):

Testing, solving situational problems, oral interview.

7. Literature:

Main literature:

Хирургиялық аурулар : оқулық / қазақ тіл. ауд. С. О. Сабербеков ; ред. А. Ф. Черноусов. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 576 б. +эл. опт. диск (CD-ROM).

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Surgery Department		044 – 44 /11 ( )
Guidelines for practical training		20 p. of 40 p

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар: оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет. С

Сексенбаев, Д. С. Острые хирургические заболевания органов брюшной полости : учебное пособие / Д. С. Сексенбаев. - Шымкент : ЮКГФА, 2017. - 246 с.

Рахметов, Н. Р. Госпиталдық хирургия пәніне арналған практикум : оқу құралы / Н. Р. Рахметов. - Алматы : Эверо, 2013. - 136 бет. с.

Қалдыбаев, М. А. Ситуациялық тапсырмалар : жалпы хирургия пәніне арналған оқу құралы / М. А. Қалдыбаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 124 бет. с.

Нұрахманов, Б. Ж. Жүрек-қан тамыр хирургиясы : оқулық / Б. Ж. Нұрахманов. - Алматы : Эверо, 2012. - 334 бет. с.

Нурахманов, Б. Д. Клиническая хирургия : учебник / Б. Д. Нурахманов. - ; Рек. к печати Центр. Методич. Советом КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова. - Алматы : Эверо, 2012. - 525 с.

Мәдікенов, Ө. М. Жалпы хирургия : оқу құралы = Общая хирургия : учеб. пособие / Ө. М. Мәдікенов, О. М. Мадыкенов. - Алматы : Эверо, 2012. - 456 бет. с.

Additionally:

Қалдыбаев, М. А. Жалпы хирургияның тест сұрақтары: оқу құралы / М. А. Қалдыбаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 370 бет. с.

Мәдікенұлы, Ө. Хирургиялық аурулар: оқулық-дәрістер / Ө. Мәдікенұлы ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ҚазММА жоғары және ЖОО-нан кейінгі мамандықтар бойынша білім беру оқу-әдістемелік секциясы. - Алматы : Эверо, 2012. - 405 бет

Кузнецов, Н. А. Уход за хирургическими больными [Текст] : учебник / Н. А. Кузнецов, А. Т. Бронтвейн ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 288 с. : ил

Electronic resources.

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электронный ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - Электрон. текстовые дан. (59.9Мб). - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет с.

Госпитальная хирургия. Синдромология [Электронный ресурс] : учеб. пособие / А. Г. Абдуллаев [и др.] ; под ред. Н. О. Миланова. Ю. В. Бирюкова, Г. В. Синявина. Электрон. текстовые дан. (48,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 440 с. эл. опт. Диск

Хирургические болезни. Руководство к практическим занятиям [Электронный ресурс]: учеб. пособие / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (41.6Мб). - М. ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 496 с.

Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (69.1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 664 с.

Черноусов, А. Ф. Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / А. Ф. Черноусов, С. П. Ветшев, А. В. Егоров ; под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (42,4 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 664 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

Хирургические болезни. В 2 т. Т.1 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельева, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,8 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Хирургические болезни. В 2 т. Т. 2 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельев, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,5 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 400 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Жалпы хирургияның кейбір сұрақтары.

Садықанов У.С., Аубакирова Д.Н., Махметова Ж.С., Есембаева Л.К. , 2016<https://aknurpress.kz/login/>

Жалпы хирургияға арналған дәрістер.

Қаныбеков А., Баймұхамбетов Ж.Ж. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Жалпы хирургия. Дұрманов Қ.Д., 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық. 2-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 528б. <http://rmebrk.kz/>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық. 1-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 560б. <http://rmebrk.kz/>

Гостищев, В. К. Жалпы хирургия [Электрондық ресурс] : оқулық / В. К. Гостищев ; қазақ тіліне ауд. Д. А. Смаилов ; жауапты ред. М. Ө. Мұқанов. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 741, [8] с. <http://elib.kaznu.kz/>

Хирургиялық аурулар. [Электрондық ресурс] : екі томдық : оқулық / ред. басқ. М. И. Кузин ; қазақ тіліне ауд., жалпы ред. басқ. А. Н. Баймаханов. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2018. <http://elib.kaznu.kz/>

Мұқанов, М. Ө. Хирургиядағы диагностикалық және емдік манипуляциялар [Электрондық ресурс] : оқу-әдістемелік құрал / М. Ө. Мұқанов, А. Қаныбеков, Е. А. Курамысов; С. Ж. Асфендияров атын. ҚазҰМУ. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 149, [1] б. <http://elib.kaznu.kz/>

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электрондық ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : Литтерра, 2017. - 256 б. : сур. <http://elib.kaznu.kz/>

8. Control (questions, tests, tasks, etc.).

1. Геморрой и его осложнения. Этиопатогенез. Клиника, диагностика и лечение
2. Трещины прямой кишки. Этиопатогенез. Клиника, диагностика и лечение.
3. Острый парапроктит. Этиопатогенез. Классификация. Клиника, диагностика и лечение.
4. Острый анаэробный парапроктит. Клиника, диагностика и лечение.
5. Хронический парапроктит. Клиника, диагностика и лечение.

Lesson №7,8.

1. Topic: (Varicose veins. Varicose veins of the lower extremities Occlusive diseases of the arteries. Atherosclerotic lesions of the arteries. Obliterating endarteritis: Raynaud's disease and syndrome).

1.1. Vascular surgery. Varicose veins. Varicose veins of the lower extremities.

Occlusive diseases of the arteries. Atherosclerotic lesions of the arteries. Obliterating endarteritis: Raynaud's disease and syndrome. Etiology, pathogenesis, classification. Clinic, diagnostics. Differential diagnosis. Treatment.

2. Learning goals:

1. The student should know:

- 1.1. Definition of varicose veins, atherosclerosis, endarteritis.
- 1.2. Classification of varicose veins, arteriosclerosis, endarteritis.
- 1.3. Etiology and pathogenesis of varicose veins, arteriosclerosis, endarteritis.
- 1.4. Clinic and diagnosis of Varicose veins, arteriosclerosis, endarteritis.
- 1.5. Differential diagnosis of varicose veins, arteriosclerosis, endarteritis of various localization
- 1.6. Methods and principles of surgical treatment.

3. Learning objectives:

1. The student must be able to:

- 1.1. To collect anamnesis of the disease
- 1.2. To examine the patient
- 1.3. To make a differential diagnosis of varicose veins, atherosclerosis, endarteritis.

4. The main issues of the topic:

1. Varicose veins. Anatomical and physiological information. Etiopathogenesis. Classification.
2. Clinic, diagnosis and treatment of varicose veins.
3. Functional tests and special research methods for varicose veins of the lower extremities.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
Surgery Department	044 – 44 /11 ( )
Guidelines for practical training	22 p. of 40 p

4. Thrombophlebitis of deep and superficial veins. Etiology. Classification. Clinic, diagnosis and treatment. Principles of anticoagulant therapy in acute thrombosis.

5. Obliterating endarteritis. Etiology. Pathanatomy. Clinic, treatment.

5. Basic forms/methods of teaching and learning technology to achieve the final disciplines:
Discussion of the lesson topic, standardized patient.

6. Forms of control for assessing the level of achievement of the final results of the assessment discipline (testing, solving situational problems, filling out a medical history):

Testing, solving situational problems, oral interview.

7. Literature:

Main literature:

Хирургиялық аурулар : оқулық / қазақ тіл. ауд. С. О. Сабербеков ; ред. А. Ф. Черноусов. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 576 б. +эл. опт. диск (CD-ROM).

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар: оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет. С

Сексенбаев, Д. С. Острые хирургические заболевания органов брюшной полости : учебное пособие / Д. С. Сексенбаев. - Шымкент : ЮКГФА, 2017. - 246 с.

Рахметов, Н. Р. Госпиталдық хирургия пәніне арналған практикум : оқу құралы / Н. Р. Рахметов. - Алматы : Эверо, 2013. - 136 бет. с.

Қалдыбаев, М. А. Ситуациялық тапсырмалар : жалпы хирургия пәніне арналған оқу құралы / М. А. Қалдыбаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 124 бет. с.

Нұрахманов, Б. Ж. Жүрек-қан тамыр хирургиясы : оқулық / Б. Ж. Нұрахманов. - Алматы : Эверо, 2012. - 334 бет. с.

Нурахманов, Б. Д. Клиническая хирургия : учебник / Б. Д. Нурахманов. - ; Рек. к печати Центр. Методич. Советом КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова. - Алматы : Эверо, 2012. - 525 с.

Мәдікенов, Ө. М. Жалпы хирургия : оқу құралы = Общая хирургия : учеб. пособие / Ө. М. Мәдікенов, О. М. Мадыкенов. - Алматы : Эверо, 2012. - 456 бет. с.

Additionally:

Қалдыбаев, М. А. Жалпы хирургияның тест сұрақтары: оқу құралы / М. А. Қалдыбаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 370 бет. с.

Мәдікенұлы, Ө. Хирургиялық аурулар: оқулық-дәрістер / Ө. Мәдікенұлы ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ҚазММА жоғары және ЖОО-нан кейінгі мамандықтар бойынша білім беру оқу-әдістемелік секциясы. - Алматы : Эверо, 2012. - 405 бет

Кузнецов, Н. А. Уход за хирургическими больными [Текст] : учебник / Н. А. Кузнецов, А. Т. Бронтвейн ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 288 с. : ил

Electronic resources.

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электронный ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - Электрон. текстовые дан. (59.9Мб). - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет с.

Госпитальная хирургия. Синдромология [Электронный ресурс] : учеб. пособие / А. Г. Абдуллаев [и др.] ; под ред. Н. О. Миланова. Ю. В. Бирюкова, Г. В. Синявина. Электрон. текстовые дан. (48,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 440 с. эл. опт. Диск

Хирургические болезни. Руководство к практическим занятиям [Электронный ресурс]: учеб. пособие / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (41.6Мб). - М. ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 496 с.

Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (69.1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 664 с.

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Surgery Department		044 – 44 /11 ( )
Guidelines for practical training		23 p. of 40 p

Черноусов, А. Ф. Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / А. Ф. Черноусов, С. П. Ветшев, А. В. Егоров ; под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (42,4 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 664 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

Хирургические болезни. В 2 т. Т.1 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельева, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,8 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Хирургические болезни. В 2 т. Т. 2 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельев, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,5 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 400 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Жалпы хирургияның кейбір сұрақтары.

Садықанов У.С., Аубакирова Д.Н., Махметова Ж.С., Есембаева Л.К. , 2016 <https://aknurpress.kz/login/>

Жалпы хирургияға арналған дәрістер.

Қаныбеков А., Баймұхамбетов Ж.Ж. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Жалпы хирургия. Дұрманов Қ.Д. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық. 2-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 528б. -<http://rmebrk.kz/>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық. 1-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 560б. <http://rmebrk.kz/>

Гостищев, В. К. Жалпы хирургия [Электрондық ресурс] : оқулық / В. К. Гостищев ; қазақ тіліне ауд. Д. А. Смаилов ; жауапты ред. М. Ө. Мұқанов. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 741, [8] с. <http://elib.kaznu.kz/>

Хирургиялық аурулар.[Электрондық ресурс] : екі томдық : оқулық / ред. басқ. М. И. Кузин ; қазақ тіліне ауд., жалпы ред. басқ. А. Н. Баймаханов. -М. : ГЭОТАР-Медиа, 2018. <http://elib.kaznu.kz/>

Мұқанов, М. Ө. Хирургиядағы диагностикалық және емдік манипуляциялар [Электрондық ресурс] : оқу-әдістемелік құрал / М. Ө. Мұқанов, А. Қаныбеков, Е. А. Курамысов; С. Ж. Асфендияров атын. ҚазҰМУ. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 149, [1] б. <http://elib.kaznu.kz/>

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электрондық ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. -М. : Литтерра, 2017. - 256 б. : сур. <http://elib.kaznu.kz/>

8. Control (questions, tests, tasks, etc.).

1. Varicose veins. Anatomical and physiological information. Etiopathogenesis. Classification.
2. Clinic, diagnosis and treatment of varicose veins.
3. Functional tests and special research methods for varicose veins of the lower extremities.
4. Thrombophlebitis of deep and superficial veins. Etiology. Classification. Clinic, diagnosis and treatment. Principles of anticoagulant therapy in acute thrombosis.
5. Obliterating endarteritis. Etiology. Pathanatomy. Clinic, treatment.

Lesson №9,10.

1. Topic: (Diseases of the lungs and pleura. Abscess and gangrene of the lung. Spontaneous pneumothorax. Acute purulent pleurisy. Pyopneumothorax. Chronic empyema of the pleura. Bronchiectatic disease.)

1.1. Diseases of the lungs and pleura. Abscess and gangrene of the lung. Spontaneous pneumothorax. Acute purulent pleurisy. Pyopneumothorax. Chronic empyema of the pleura. Bronchiectatic disease. Etiology, pathogenesis, classification. Clinic, diagnostics. Differential diagnosis. Treatment.

2. Learning goals:

1. The student should know:

- 1.1. Definition of the concept of abscess and gangrene of the lung. Spontaneous pneumothorax. Acute purulent pleurisy. Pyopneumothorax. Chronic empyema of the pleura. Bronchiectatic disease.
- 1.2. Classification of lung abscess and gangrene. Spontaneous pneumothorax. Acute purulent pleurisy. Pyopneumothorax. Chronic empyema of the pleura. Bronchiectatic disease.
- 1.3. Etiology and pathogenesis of lung abscess and gangrene. Spontaneous pneumothorax. Acute purulent pleurisy. Pyopneumothorax. Chronic empyema of the pleura. Bronchiectatic disease.
- 1.4. Clinic and diagnosis of lung abscess and gangrene. Spontaneous pneumothorax. Acute purulent pleurisy. Pyopneumothorax. Chronic empyema of the pleura. Bronchiectatic disease.
- 1.5. Differential diagnosis of lung abscess and gangrene. Spontaneous pneumothorax. Acute purulent pleurisy. Pyopneumothorax. Chronic empyema of the pleura. Bronchiectatic disease
- 1.6. Methods and principles of surgical treatment.

3. Learning objectives:

1. The student must be able to:

- 1.1. To collect anamnesis of the disease
- 1.2. To examine the patient
- 1.3. To make a differential diagnosis of abscess and gangrene of the lung. Spontaneous pneumothorax. Acute purulent pleurisy. Pyopneumothorax. Chronic empyema of the pleura. Bronchiectatic disease.

4. Основные вопросы темы:

1. Abscess and gangrene of the lung. Anatomical and physiological information. Etiopathogenesis. Classification.
2. Clinic, diagnosis and treatment of lung abscess and gangrene.
3. Clinic, diagnosis and treatment of Acute purulent pleurisy. Pyopneumothorax. Chronic empyema of the pleura. Bronchiectatic disease.

5. Basic forms/methods of teaching and learning technology to achieve the final disciplines:

Discussion of the lesson topic, standardized patient.

6. Forms of control for assessing the level of achievement of the final results of the assessment discipline (testing, solving situational problems, filling out a medical history):

Testing, solving situational problems, oral interview.

7. Literature:

Main literature:

Хирургиялық аурулар : оқулық / қазақ тіл. ауд. С. О. Сабербеков ; ред. А. Ф. Черноусов. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 576 б. +эл. опт. диск (CD-ROM).

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар: оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет. С

Сексенбаев, Д. С. Острые хирургические заболевания органов брюшной полости : учебное пособие / Д. С. Сексенбаев. - Шымкент : ЮКГФА, 2017. - 246 с.

Рахметов, Н. Р. Госпиталдық хирургия пәніне арналған практикум : оқу құралы / Н. Р. Рахметов. - Алматы : Эверо, 2013. - 136 бет. с.

Қалдыбаев, М. А. Ситуациялық тапсырмалар : жалпы хирургия пәніне арналған оқу құралы / М. А. Қалдыбаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 124 бет. с.

Нұрахманов, Б. Ж. Жүрек-қан тамыр хирургиясы : оқулық / Б. Ж. Нұрахманов. - Алматы : Эверо, 2012. - 334 бет. с.

Нұрахманов, Б. Д. Клиническая хирургия : учебник / Б. Д. Нұрахманов. - ; Рек. к печати Центр. Методич. Советом КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова. - Алматы : Эверо, 2012. - 525 с.

Мәдікенов, Ө. М. Жалпы хирургия : оқу құралы = Общая хирургия : учеб. пособие / Ө. М. Мәдікенов, О. М. Мадыкенов. - Алматы : Эверо, 2012. - 456 бет. с.

Additionally:

Қалдыбаев, М. А. Жалпы хирургияның тест сұрақтары: оқу құралы / М. А. Қалдыбаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 370 бет. с.

Мәдікенұлы, Ө. Хирургиялық аурулар: оқулық-дәрістер / Ө. Мәдікенұлы ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ҚазММА жоғары және ЖОО-нан кейінгі мамандықтар бойынша білім беру оқу-әдістемелік секциясы. - Алматы : Эверо, 2012. - 405 бет

Кузнецов, Н. А. Уход за хирургическими больными [Текст] : учебник / Н. А. Кузнецов, А. Т. Бронтвейн ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 288 с. : ил

Electronic resources.

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электронный ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - Электрон. текстовые дан. (59.9Мб). - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет с.

Госпитальная хирургия. Синдромология [Электронный ресурс] : учеб. пособие / А. Г. Абдуллаев [и др.] ; под ред. Н. О. Миланова. Ю. В. Бирюкова, Г. В. Синявина. Электрон. текстовые дан. (48,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 440 с. эл. опт. Диск

Хирургические болезни. Руководство к практическим занятиям [Электронный ресурс]: учеб. пособие / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (41.6Мб). - М. ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 496 с.

Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (69.1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 664 с.

Черноусов, А. Ф. Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / А. Ф. Черноусов, С. П. Ветшев, А. В. Егоров ; под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (42,4 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 664 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

Хирургические болезни. В 2 т. Т.1 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельева, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,8 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Хирургические болезни. В 2 т. Т. 2 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельев, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,5 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 400 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Жалпы хирургияның кейбір сұрақтары.

Садықанов У.С., Аубакирова Д.Н., Махметова Ж.С., Есембаева Л.К. , 2016<https://aknurpress.kz/login/>

Жалпы хирургияға арналған дәрістер.

Қаныбеков А., Баймұхамбетов Ж.Ж. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Жалпы хирургия. Дұрманов Қ.Д. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық.2-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 528б. -<http://rmebrk.kz/>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық.1-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 560б. <http://rmebrk.kz/>

Гостищев, В. К. Жалпы хирургия [Электрондық ресурс] : оқулық / В. К. Гостищев ; қазақ тіліне ауд. Д. А. Смаилов ; жауапты ред. М. Ө. Мұқанов. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 741, [8] с. <http://elib.kaznu.kz/>

Хирургиялық аурулар.[Электрондық ресурс] : екі томдық : оқулық / ред. басқ. М. И. Кузин ; қазақ тіліне ауд., жалпы ред. басқ. А. Н. Баймаханов. -М. : ГЭОТАР-Медиа, 2018. <http://elib.kaznu.kz/>

Мұқанов, М. Ө. Хирургиядағы диагностикалық және емдік манипуляциялар [Электрондық ресурс] : оқу-әдістемелік құрал / М. Ө. Мұқанов, А. Қаныбеков, Е. А. Курамысов; С. Ж. Асфендияров атын. ҚазҰМУ. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 149, [1] б. <http://elib.kaznu.kz/>
Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электрондық ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : Литтерра, 2017. - 256 б. : сур. <http://elib.kaznu.kz/>

8. Control (questions, tests, tasks, etc.).

1. Abscess and gangrene of the lung. Anatomical and physiological information. Etiopathogenesis. Classification.
2. Clinic, diagnosis and treatment of lung abscess and gangrene.
3. Clinic, diagnosis and treatment of Acute purulent pleurisy.
4. Clinic, diagnosis and treatment of Pyopneumothorax.
5. Clinic, diagnosis and treatment of Chronic pleural empyema.
6. Clinic, diagnosis and treatment of Bronchiectatic disease.

Lesson №11,12.

1. Topic: (Diseases and injuries of the esophagus.)

1.1. Diseases and injuries of the esophagus. Etiology, pathogenesis, classification. Clinic, diagnostics. Differential diagnosis. Treatment.

2. Learning goals:

1. The student should know:

- 1.1. Definition of the concept of esophageal diseases and injuries.
- 1.2. Classification of diseases and injuries of the esophagus.
- 1.3. Etiology and pathogenesis of esophageal diseases and injuries.
- 1.4. Clinic and diagnosis of esophageal diseases and injuries.
- 1.5. Differential diagnosis of esophageal diseases and injuries.
- 1.6. Methods and principles of surgical treatment.

3. Learning objectives:

1. The student must be able to:

- 1.1. To collect anamnesis of the disease
- 1.2. To examine the patient
- 1.3. To carry out a differential diagnosis of the disease and damage to the esophagus.

4. The main issues of the topic:

1. Esophagus. Anatomical and physiological information. Etiopathogenesis. Classification.
2. Clinic, diagnosis and treatment of esophageal diseases and injuries.
3. Clinic, diagnosis and treatment of esophageal diseases and injuries.

5. Basic forms/methods of teaching and learning technology to achieve the final disciplines:

Discussion of the lesson topic, standardized patient.

6. Forms of control for assessing the level of achievement of the final results of the assessment discipline (testing, solving situational problems, filling out a medical history):

Testing, solving situational problems, oral interview.

7. Literature:

Main literature:

Хирургиялық аурулар : оқулық / қазақ тіл. ауд. С. О. Сабербеков ; ред. А. Ф. Черноусов. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 576 б. +эл. опт. диск (CD-ROM).

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар: оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - М. : "Литтерра", 2017. - 256 бет. С

Сексенбаев, Д. С. Острые хирургические заболевания органов брюшной полости : учебное пособие / Д. С. Сексенбаев. - Шымкент : ЮКГФА, 2017. - 246 с.

Рахметов, Н. Р. Госпиталдық хирургия пәніне арналған практикум : оқу құралы / Н. Р. Рахметов. - Алматы : Эверо, 2013. - 136 бет. с.

Қалдыбаев, М. А. Ситуациялық тапсырмалар : жалпы хирургия пәніне арналған оқу құралы / М. А. Қалдыбаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 124 бет. с.

Нұрахманов, Б. Ж. Жүрек-қан тамыр хирургиясы : оқулық / Б. Ж. Нұрахманов. - Алматы : Эверо, 2012. - 334 бет. с.

Нурахманов, Б. Д. Клиническая хирургия : учебник / Б. Д. Нурахманов. - ; Рек. к печати Центр. Методич. Советом КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова. - Алматы : Эверо, 2012. - 525 с.

Мәдікенов, Ө. М. Жалпы хирургия : оқу құралы = Общая хирургия : учеб. пособие / Ө. М. Мәдікенов, О. М. Мадыкенов. - Алматы : Эверо, 2012. - 456 бет. с.

Additionally:

Қалдыбаев, М. А. Жалпы хирургияның тест сұрақтары: оқу құралы / М. А. Қалдыбаев; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 370 бет. с.

Мәдікеноұлы, Ө. Хирургиялық аурулар: оқулық-дәрістер / Ө. Мәдікеноұлы ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ҚазММА жоғары және ЖОО-нан кейінгі мамандықтар бойынша білім беру оқу-әдістемелік секциясы. - Алматы : Эверо, 2012. - 405 бет

Кузнецов, Н. А. Уход за хирургическими больными [Текст] : учебник / Н. А. Кузнецов, А. Т. Бронтвейн ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 288 с. : ил

Electronic resources.

Нұрмақов, А. Ж. Хирургиялық аурулар [Электронный ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. - Электрон. текстовые дан. (59.9Мб). - М. : "Литерра", 2017. - 256 бет с.

Госпитальная хирургия. Синдромология [Электронный ресурс] : учеб. пособие / А. Г. Абдуллаев [и др.] ; под ред. Н. О. Миланова. Ю. В. Бирюкова, Г. В. Синявина. Электрон. текстовые дан. (48,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 440 с. эл. опт. Диск

Хирургические болезни. Руководство к практическим занятиям [Электронный ресурс]: учеб. пособие / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (41.6Мб). - М. ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 496 с.

Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (69.1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 664 с.

Черноусов, А. Ф. Хирургические болезни [Электронный ресурс] : учебник / А. Ф. Черноусов, С. П. Ветшев, А. В. Егоров ; под ред. А. Ф. Черноусова. - Электрон. текстовые дан. (42,4 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 664 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

Хирургические болезни. В 2 т. Т.1 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельева, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,8 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Хирургические болезни. В 2 т. Т. 2 [Электронный ресурс] : учебник / под ред. В. С. Савельев, А. И. Кириенко. - Электрон. текстовые дан. (37,5 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009. - 400 с. эл. опт. диск (CD-ROM)

Жалпы хирургияның кейбір сұрақтары.

Садықанов У.С., Аубакирова Д.Н., Махметова Ж.С., Есембаева Л.К. , 2016<https://aknurpress.kz/login/>

Жалпы хирургияға арналған дәрістер.

Қаныбеков А., Баймұхамбетов Ж.Ж. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Жалпы хирургия.Дұрманов Қ.Д. , 2017/<https://aknurpress.kz/login>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық,2-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 528б. -<http://rmebrk.kz/>

Хирургиялық аурулар: Оқулық: 2-томдық.1-том. / Ред. басқарған М.И. Кузин; Қазақ тіліне аударған оқулықтың жалпы ред басқарған А.Н. Баймаханова. - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 560б. <http://rmebrk.kz/>

Гостищев, В. К.Жалпы хирургия [Электрондық ресурс] : оқулық / В. К. Гостищев ; қазақ тіліне ауд. Д. А. Смаилов ; жауапты ред. М. Ө. Мұқанов. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 741, [8] с. <http://elib.kaznu.kz/>

Хирургиялық аурулар.[Электрондық ресурс] : екі томдық : оқулық / ред. басқ. М. И. Кузин ; қазақ тіліне ауд., жалпы ред. басқ. А. Н. Баймаханов. -М. : ГЭОТАР-Медиа, 2018. <http://elib.kaznu.kz/>

Мұқанов, М. Ө.Хирургиядағы диагностикалық және емдік манипуляциялар[Электрондық ресурс] : оқу-әдістемелік құрал / М. Ө. Мұқанов, А. Қаныбеков, Е. А. Курамысов; С. Ж. Асфендияров атын. ҚазҰМУ. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 149, [1] б. <http://elib.kaznu.kz/>

Нұрмақов, А. Ж.Хирургиялық аурулар

[Электрондық ресурс] : оқулық / А. Ж. Нұрмақов, А. Н. Баймаханов. -М. : Литтерра, 2017. - 256 б. : сур. <http://elib.kaznu.kz/>

8. Control (questions, tests, tasks, etc.).

1. Esophagus. Anatomical and physiological information. Etiopathogenesis. Classification.

2. Clinic, diagnosis and treatment of esophageal diseases and injuries.

3. Clinic, diagnosis and treatment of esophageal diseases and injuries.

Tests:

1. A reliable method for the diagnosis of acute pileflebitis is:

- an overview X-ray of the abdominal organs
- liver scintigraphy
- transpupillary hepatovenography
- selective celiacography
- laparoscopy

2. The main role among the factors involved in the development of acute appendicitis is played by:

- spasm or thrombosis a. arepdicularis
- excess of proteins in the diet
- disorders of the motility of the cecum
- blockage of the lumen of the appendicular process
- enterogenic or hematogenic dissemination of infection

3. The most significant of the early symptoms of appendicitis is:

- abdominal pain
- anorexia
- vomiting
- intestinal disorder
- temperature

4. Of all the variations in the location of the appendicular process, the most common form reaching the destructive process is:

- subhepatic
- left-hand drive
- pelvic
- retrocecal
- medial

5. With the gangrenous form of appendicitis, all of the following symptoms occur, with the exception of:

- persistent (severe) abdominal pain
- intoxication

- c) tachycardia without relation to temperature
- d) intestinal paresis
- e) leukopenia

6. It is clinically impossible to carry out differential diagnosis of acute appendicitis with:

- a) acute cholecystitis
- b) perforated gastric ulcer and duodenal ulcer
- c) acute pancreatitis
- d) acute gastroenteritis
- e) meckel's diverticulum

7. Acute pains in the hypochondrium with irradiation into the perineum, into the inner surface of the thigh; tenesmus, vomiting; rectal examination reveals a rounded formation, elastic, smooth, mobile from the uterus. Your diagnosis?

- a) ovarian cyst twist
- b) acute appendicitis
- c) rupture of the graaf follicle
- d) interrupted ectopic pregnancy
- e) acute salpingoophoritis

8. Cyanotic skin, hypotension, anemia, Kulenkampf symptom, puncture of the posterior vaginal arch detects blood that does not coagulate:

- a) acute appendicitis
- b) interrupted ectopic pregnancy
- c) rupture of the graaf follicle
- d) ovarian cyst twist
- e) acute salpingoophoritis

9. The development of the pathological process in acute appendicitis begins:

- a) with the serous cover of the vermiform process
- b) from the muscular layer of the vermiform process
- c) from the mucosa of the dome of the cecum
- d) with the mucosa of the vermiform process
- e) with lymphangitis of the mesentery of the vermiform process

10. Choose the most rational method of treating the stump of the appendix in adults:

- a) ligation with catgut ligature with immersion of the stump
- b) ligation with silk ligature with immersion of the stump
- c) immersion with silk ligature without immersion of the stump
- d) immersion without ligation of the stump
- e) ligation with catgut ligature without immersion of the stump

11. Abscess of appendicular infiltrate is accompanied by the following symptoms, except:

- a) hectic temperature
- b) intoxication
- c) erythema and fluctuations
- d) pain in the right iliac region
- e) high leukocytosis

12. Hemorrhagic pancreatic necrosis is formed as a result of:

- a) activation and damaging effects of lipolytic enzymes
- b) activation and damaging action of proteolytic enzymes
- c) attachment of infection against the background of edematous pancreatitis
- d) activation and damaging action of glycolytic enzymes
- e) involution of small-focal pancreatic necrosis

13. Pain during palpation in the left rib-vertebral corner in acute pancreatitis is called a symptom:

- a) resurrection

- b) grunwald
- c) mondor
- d) mayo-robson
- e) gray-turner

14. Vomiting in acute pancreatitis:

- a) stagnant
- b) single
- c) fecal
- d) multiple
- e) late

15. The main duct of the pancreas in most cases:

- a) connecting with an additional duct, flows into the duodenum
- b) independently flows into the duodenum
- c) connecting with the common bile duct, flows into the duodenum
- d) connecting with an additional duct, flows into the stomach
- e) connecting with the common bile duct, flows into the jejunum

16. During the day, the pancreas produces pancreatic juice in volume:

- a) 1000-1500ml
- b) 10-15ml
- c) 200-250ml
- d) 100-150ml
- e) 5000-6000ml

17. What are the most important enzymes secreted by the pancreas:

- a) phospholipase, reductase, transaminase
- b) ronidase, chemodectase, aminotransferase
- c) cholinesterase, alkaline phosphatase, sorbitol dehydrogenase
- d) lactate dehydrogenase, alpha-glutamyltranspeptidase, dna-az
- e) lipase, trypsin, chemotrypsin, amylase

18. Which pancreatic enzyme has the greatest proteolytic, and therefore destructive activity?

- a) elastase
- b) amylase
- c) trypsin
- d) lipase
- e) carboxypeptidase

19. Which of the following symptoms is unusual for acute pancreatitis?

- a) bradycardia
- b) decreased blood pressure
- c) high fever
- d) uncontrollable vomiting
- e) confused consciousness

20. Of the signs of pancreatitis, the least characteristic is:

- a) repeated vomiting
- b) pain in the epigastric region
- c) abdominal pain
- d) rigidity of the abdominal muscles
- e) weakened intestinal noises

21. The most reliable of the laboratory tests used to diagnose acute pancreatitis is to determine in the blood:

- a) lipases
- b) pancreatic isoamylase and lipase simultaneously

c) pancreatic isoamylase

d) trypsin

e) methemoglobin

22. The most important cause of hemodynamic disorders in hemorrhagic pancreonecrosis is:

a) toxic damage to the terminal vascular bed

b) toxic myocardial

damage c) changes in the rheological properties of blood

d) disorders in the hemostasis system

e) hypovolemia

23. The Kalo triangle includes:

a) the lower side - the cystic duct and the upper part of the neck of the gallbladder

b) the upper side - the vesicular artery

c) the base of the triangle is choledoch

d) the upper side - the cystic vein

e) the base of the triangle - the common hepatic duct

24. Acute cholecystitis occurs most often as a result of acute stasis on the basis of obstruction of the neck of the bladder. Therefore, the first of the manifestations of a typical attack is:

a) anorexia and vomiting

b) biliary colic attack

c) high fever

d) jaundice

e) bladder palpable in the right hypochondrium

25. Acute cholecystitis can be complicated by perforation of the bladder into the lumen of a neighboring organ. Most often, this organ is:

a) the stomach

b) small intestine

c) duodenum

d) hepatic angle of the colon

e) kidney

26. The best way to confirm the diagnosis of acute cholecystitis is:

a) ultrasonography

b) computed tomography

c) cholecystography

d) cholescintigraphy

e) laparoscopy

27. Concretions were detected by cholegraphy through a T-shaped tube left after cholecystectomy.

What is the optimal moment to remove the tube?

a) 14th day

b) 20th day

c) 5th - 6th week

d) 30th day

e) 7th day

28. To eliminate residual choledoch stones, the method of choice is:

a) the use of contact solvents

b) prescribing medications

c) mechanical intervention

d) lithotripsy

e) surgical intervention

29. When is cholecystectomy from the bottom indicated?

a) in elderly people

- b) in the presence of a pronounced inflammatory infiltrate in the area of the neck of the bladder and the hepatic duodenal ligament
- c) in the presence of cholangitis
- d) in the presence of mechanical jaundice
- e) with a punctured stone of the neck of the bladder
30. Of the factors contributing to the development of acute cholangitis, the most important is:
- a) neoplasms of the common bile duct
- b) iatrogenic postures of extrahepatic bile ducts
- c) stenosis of the Vater's nipple
- d) choledocholithiasis
- e) chronic pancreatitis
31. The state of the biliary tract in acute cholangitis is best judged by the results of:
- a) computed tomography
- b) ultrasonography
- c) cholescintigraphy
- d) cholangiography
- e) laparoscopy
32. The complex of conservative treatment of acute cholecystitis does not include:
- a) the purpose of hunger
- b) administration of antispasmodic injections
- c) paranephral blockade
- d) atropine
- e) administration of morphine as an analgesic
33. Acute calculous cholangitis in most cases begins with:
- a) duodenostasis
- b) blockades of choledoch by a wedged stone
- c) hypertension of extrahepatic bile ducts
- d) blockade of Lyushka's passages
- e) all answers are correct
34. Perforation of gastroduodenal ulcers occurs more often :
- a) in winter
- b) Summer
- c) spring-autumn period
- d) only in autumn
- e) has no seasonality
35. Perforation of the ulcer is accompanied by ....
- a) cramping pains in the abdomen
- b) shingling abdominal pain
- c) dull aching pain in the right hypochondrium
- d) "dagger" pain
- e) radiating pain in the back
36. With percussion of the abdominal wall with perforation of the anterior wall ulcer, there is .....
- a) expansion of the boundaries of the liver
- b) disappearance of hepatic dullness
- c) bluntness in the epigastrium
- d) liver balloting
- e) bluntness in the epigastrium
37. Characteristic of a perforated ulcer is :
- a) the symptom of the Resurrection
- b)

Karven's symptom c) Shchetkin-Blumberg's symptom

d) Bartomier-Michelson symptom

e) Rovsing symptom

38. After 24 hours from the moment of perforation, symptoms occur.:

a) acute liver failure

b) acute renal failure

c) acute respiratory failure

d) peritonitis

e) acute cardiovascular failure

39. The main radiological sign of ulcer perforation is .....

a) the presence of Cloiber cups

b) the symptom of "poverty"

c) pneumatization of the colon

d) the level of free fluid in the abdominal cavity

e) the presence of free gas in the abdominal cavity

40. In case of a perforated ulcer, laparotomy is preferable.:

a) Kocher incision

b) Fedorov's accesses

c) from upper-middle access

d) Volkovichadyakonov's access

e) pararectal access

41. In the case of perforation of a stomach ulcer complicated by widespread toxic stage peritonitis, it is advisable.....

a) suturing of the ulcer drainage of the abdominal cavity

b) economical gastric resection abdominal drainage

c) pancreatic resection -vagotomy abdominal

drainage d) ulcer suturing vagotomy abdominal drainage

e) subtotal gastric resection

42. Ulcers are most often perforated .....

a) the cardiac part of the stomach

b) the body of the stomach

c) the pyloric part of the stomach

d) descending duodenum

e) ascending duodenum

43. Mondor Triad.....

a) "dagger" pain in the epigastrium, ulcerative anamnesis, radiologically determined free gas in the abdominal cavity

b) X-ray the presence of free gas in the abdominal cavity, the liver percutaneously stupidity, the complaints "knife-like" pain in the epigastrium

c) "dagger" epigastric pain, peptic ulcer history, "domobrani" the tension of the abdominal muscles

d) "domobrani" tension muscles of the abdomen, and the absence of percussion hepatic dullness, "stabbing" pain in epigastric

e) the presence of ulcerative anamnesis, "board-like" tension of the abdominal wall muscles, absence of liver dullness during percussion

44. With percussion of the abdominal wall with perforation of the anterior wall ulcer, it is noted .....

a) expansion of the boundaries of the liver

b) disappearance of hepatic dullness

c) bluntness in the epigastrium

d) liver allotment

e) bluntness in the epigastrium

45. The most common cause of intestinal obstruction in tumors of the small intestine is:

- a) bowel twist
- b) adhesions
- c) intestinal spasm
- d) invagination
- e) combined mechanism

46. Acute mechanical intestinal obstruction does not apply....

- a) obturation
- b) strangulation
- c) invagination
- d) nodulation
- e) paralytic

47. The types of strangulation intestinal obstruction are ....

- a) closure of the intestinal lumen by a fecal stone, a ball of worms, an endophytic tumor
- b) lead poisoning
- c) nodulation with compression of the mesentery vessel
- d) inflammatory diseases of the abdominal cavity
- e) retroperitoneal hematoma

48. The causes of spastic intestinal obstruction are .....

- a) disease of the nervous system
- b) inflammation of the abdominal cavity organs
- c) closure of the intestinal lumen by an endophytic tumor
- d) adhesive process in the abdominal cavity
- e) nodulation

49. Nodulation is .....a form of intestinal obstruction

- a) combined
- b) strangulation
- c) obturation
- d) paralytic
- e) spastic

50. With dynamic intestinal obstruction, it is preferable to perform .....

- a) novocaine blockade according to Shkolnikovuselivanov
- b) blockade of the circular ligament of the liver
- c) vagosympathetic blockade
- d) paranephral novocaine blockade
- e) intercostal blockade

51. When the intestine is inverted, there is ....

- a) only the closure of the intestinal lumen
- b) only compression of mesentery vessels
- c) a sharp increase in intestinal peristalsis
- d) intestinal atony
- e) closure of the intestinal lumen with compression of mesentery vessels

52. In case of intestinal obstruction, the general condition of the patient is most often :

- a) near to moderate severity
- b) satisfactory
- c) extremely severe
- d) moderate severity
- e) does not change

53. The introduction of the intestine into the lumen above or below the intestine is called .....

- a) eventration

- b) strangulation
- c) inversion
- d) invagination
- e) nodulation

54. Visible intestinal peristalsis after palpation of the abdomen is a symptom of :

- a) Shimana
- b) Sklyarova
- c) Hose
- d) Valya
- e) Obraztsova

55. Frequent repeated vomiting is characteristic of obstruction in the following department:

- a) jejunum
- b) colon
- c) sigmoid colon
- d) cecum
- e) descending colon

56. Cloiber's bowls are ...

- a) enhanced intestinal peristalsis
- b) "deathly silence"
- c) constipation turning into diarrhea
- d) determination of fluid level on X-ray image
- e) determination of air in the free abdominal cavity on X-ray examination

57. The most optimal diagnostic method for acute cholecystitis:

- a) abdominal X-ray examination
- b) laparoscopy
- c) ultrasound
- d) cholecystography
- e) thermography

58. Complications of acute cholecystitis are all except:

- a) mechanical jaundice
- b) peritonitis
- c) empyema of the gallbladder
- d) cirrhosis of the liver
- e) biliary fistula

59. In case of intestinal inversion, treatment is only ..

- a) medication
- b) sanitary and public health
- c) operational
- d) complex conservative
- e) symptomatic

60. The producing factors of intestinal invagination are .....

- a) increased peristalsis
- b) lead poisoning
- c) abdominal injuries
- d) peritonitis
- e) retroperitoneal hematoma

Tasks:

№1

Patient M., 26 years old, was taken by the emergency medical team to the emergency department of the surgical hospital

Complaints: whining and dragging pain in the right iliac region, nausea, vomiting, weakness, rising body temperature, dry mouth.

An. morbi: Pain started 12 hours ago from the epigastric region, then moved down the abdomen, more to the right. There were two times as many unexplained vomiting as there was no relief. Due to the deterioration in general health, increased pain and increased body temperature, the ambulance team was called and taken to the surgical hospital.

An. vitae: No features.

St. praesens: The general condition of the patient is moderate. Skin cover and mucous membranes of pale pink colour. Body temperature 37.60C. Body build is normal, moderate. Peripheral lymph nodes are not enlarged. Lung respiration is vesicular, no hoarse. Respiratory rate-22 in mines. The heart tones are clear, rhythmic. Pulse - 88 ud/min. Blood pressure - 120/80 mm.rt. The abdomen is of the correct shape, the right iliac region is slightly behind in the breathing act. At palpation, the abdomen is soft, acutely painful in the right iliac region, where muscle tension is present. Symptoms of Shchetkin-Blumberg, Voskresensky, Sitkovsky, Bartomnier-Mechelson are positive. Liver - not enlarged, painless. The stool was gone for 24 hours. The gases are gone. The lumbar region has no pathology. The hammering symptom is negative on both sides. Urination is free, painless. Urine is light yellow.

Per rectum: The area of the anus is without features, the sphincter tone is preserved, in an ampule of the rectum without pathology. Kal on a glove of the usual colour.

Data from laboratory methods.

Blood test: Hb- 136 г/л; erythrocytes -4,1x10¹²; Ht- 37%; blood sedimentation rate - 18; leukocytes- 12,7x10⁹; eosinophils - 2, segmented- 57, lymphocytes- 30, monocytes- 2.

General urine test: Color straw- yellow; transparent; specific weight 1018; sugar-negative; protein-negative; leukocytes 2-3 in visual field; epithelium-1-2 in visual field.

Blood biochemistry: Total protein - 74 g/l; total bilirubin - 14.4 μmol/l; alkaline phosphatase - 170 mmol/l; amylase - 14.8 mmol/l; Alaninaminotransferase - 0.5 mmol/l; Aspartataminotransferase - 0.7 mmol/l; urea - 6.8 mmol/l; creatinin - 78 mmol/l; K - 4.2 mmol/l; Na-138 mmol/l; Cl - 106 mmol/l.

Questions:

1. What is your diagnosis?
2. List the main symptoms.
3. Make a differential diagnosis and specify additional screening methods.
4. What the treatment strategy should be?

№2

Patient N. 64 years old turned to a surgical hospital

Complaints: intense pain in the right groin where there is a tumor-like formation, general weakness, nausea.

An. morbi: Complaints came in about five to six hours ago after physical exercise. Hernial formation is not reduced. Tumour formation in the right inguinal region marks the last 3-4 years, which gradually increased in size, but easily corrected. When his condition deteriorated, he was brought to the hospital.

An.vitae: He suffers from coronary heart disease and suffered a myocardial infarction two years ago.

St.praesens: The general condition of the patient of moderate severity. The skin is pale, the turgor is preserved. t – 37,20. The physique is normosthenic, increased nutrition (Obesity of the II st). There is vesicular breathing in the lungs, somewhat weakened in the lower parts, there is no wheezing. Heart tones are muted, rhythmic. Blood pressure-130/90 mmHg. Pulse -96 beats per minute, weakened.

The tongue is dry, slightly overlaid with a whitish coating. The abdomen is slightly swollen, symmetrical, participates in breathing evenly. On palpation, it is soft, painful in the right groin area. Muscle tension and irritation of the peritoneum are not noted. The liver is at the edge of the costal

arch, percutorally its borders are slightly enlarged. The peristaltic intestine is bugged, gases escape. The chair was about a day ago. The hammering symptom is negative on both sides. Urination is free.

St.localis: In the right inguinal region there is a tumour formation of oblong form, measuring 8 cm by 6 cm, dense-elastic consistency, sharply painful, is not set. The symptoms of the cough tremor are negative. The skin above the formation is slightly hyperemic.

Per.rectum: The area of the anus is without features. The sphincter tone is preserved. In the rectum ampule, without pathology, the shaped feces are of normal colour.

Data from laboratory methods:

Blood test: Hb- 136 г/л; erythrocytes $-4,2 \times 10^{12}$; Ht- 36%; blood sedimentation rate - 16; leukocytes- $9,2 \times 10^9$; tromboocytes- $160,0 \times 10^9$.

General urine test: Color straw- intensely yellow; specific weight-1018; sugar-negative; protein-0,033; leukocytes-2-3 in visual field; epithelium-3-4 in visual field.

Blood biochemistry: Total protein – 66 g/l; total bilirubin – 20,2 $\mu\text{mol/l}$; alkaline phosphatase - 126 mmol/l; Alaninaminottransferase - 0.6 mmol/l; Aspartataminotranserase - 0.8 mmol/l; urea – 7,2 mmol/l; creatinin - 112 mmol/l; Na-125 mmol/l; Cl - 102 mmol/l.

Examination of therapist: Ischemic heart disease. Post-infarct cardiosclerosis. Obesity II st.

Questions:

1. What is your diagnosis?
2. List the main symptoms.
3. Make a differential diagnosis
4. What the treatment strategy should be?
5. Specify possible scope and type of operation depending on the find

№3

A 32-year-old patient has been suffering from duodenal ulcer for 6 years. The last week had intense hunger and night pain. Suddenly developed a sharp weakness, cold sweat, the disappearance of pain. BP - 90/60 mm Hg. Art.

Blood test: erythrocytes $4.0 \times 10^{12}/l$, Hb - 140 g/l. On digital examination, the feces are of normal color.

Questions:

- 1) What complication has developed in the patient?
- 2) What does cause the disappearance of pain?
- 3) How to explain the normal values of a blood test?
- 4) What feces will be in 1-2 days?
- 5) How to confirm the diagnosis?

№4

The patient was taken to the hospital with complaints of epigastric pain, gas and stool retention. He fell ill acutely, about 8 hours ago, when acute pains appeared in the epigastrium, there was a single vomiting. For 10 years he has been suffering from duodenal ulcer. Last exacerbation was a month ago. Treated on an outpatient basis. At discharge, according to the EGDS data, an ulcer was in the scar stage. The patient's condition is severe. The skin is pale. Pulse 124 per minute. BP - 95/60 mm Hg. Tongue is dry, covered with white coating. The abdomen does not participate in the act of breathing, it is tense, sharply painful in all departments, the symptoms of Shchetkin - Blumberg, Voskresensky are positive. Intestinal noises are sharply weakened.

Questions:

- 1) What is your presumptive diagnosis?
- 2) What research should be done to confirm it?
- 3) What treatment would you offer the patient?

№5

A 69-year-old patient, an obese woman, suffers from cholelithiasis, chronic calculous cholecystitis, severe diabetes mellitus, cardiosclerosis with circulatory failure II A degree. Attacks of cholecystitis in a patient occur 3-4 times a year. Two days ago, after violation of the diet, another pain attack began with pain radiating to the right shoulder and scapula, nausea, repeated vomiting that did not bring relief. Upon admission, a state of moderate severity, pain in the right hypochondrium, positive symptoms of Ortner, Kera, phrenicus symptom are determined. Ultrasound at admission - gallbladder is 146x72 mm, gallbladder wall is 8 mm, fixed calculus 41x32 mm in the neck of the gallbladder, choledochus is 6 mm. Conservative therapy started. With dynamic ultrasound, a day later, the ultrasound semiotics is the same.

Questions:

- 1) What is the diagnosis of the patient, which confirms the diagnosis?
- 2) Principles of conservative therapy?
- 3) Treatment tactics, the possibility of using minimally invasive methods of surgical treatment (specify which ones)?

№6

A 37-year-old patient was delivered to the hospital in .12 hours after the onset of repeated vomiting of bile and sharp girdle pain in the upper abdomen. The disease is associated with the intake of alcohol and fatty foods. On examination: a serious condition, pallor of the skin, acrocyanosis, the abdomen is swollen, participates in the act of breathing to a limited extent, sharply painful in the epigastric region.

Percussion - shortening of the sound in the sloping areas of the abdomen. Positive symptoms of Shchetkin - Blumberg and Mayo - Robson. Pulse - 96 per minute, weak filling. Temperature - 37.2°. BP - 95/60 mm Hg. Leukocytes $17 \times 10^9/l$.

Questions:

- 1) What is your presumptive diagnosis?
- 2) What research should be done to clarify the diagnosis?
- 3) Your treatment measures and their rationale?

№7

A 42-year-old patient, operated on 2 years ago for a ruptured spleen, was admitted to the clinic with complaints of acute abdominal pain that occurred 2 hours ago, frequent vomiting. The pains are cramping in nature. There is no chair, the gases do not leave. Restless, screaming loudly. The abdomen is swollen more in the upper half, peritoneal symptoms are doubtful, the tension of the muscles of the anterior abdominal wall is pronounced. Radiologically, numerous levels and Cloiber bowls are revealed.

- 1) Your diagnosis?
- 2) Is there a need for additional studies of the patient?
- 3) Therapeutic tactics?

№8

A 36-year-old patient suffering from persistent constipation went to the doctor complaining of severe pain in the anus, which appear after the act of defecation and last about 1.5 hours. Periodically notes streaks of scarlet blood on the fecal masses. At the age of 28, she suffered from dysentery.

- 1) Which disease is characterized by these complaints?
- 2) What additional research methods should be carried out by this patient?
- 3) With what diseases should a differential diagnosis be carried out?
- 4) What is the significance of dysentery for this disease?

№9

A 48-year-old patient went to the doctor with complaints of a feeling of heaviness, fullness in the legs, their rapid fatigue during prolonged standing or walking. These phenomena pass quite quickly after the patient assumes a horizontal position. He has been ill for 11 years. The examination revealed a sharp expansion of the superficial veins of the left shin and thigh with pronounced pigmentation and trophic disorders of the skin in the distal parts of the limb. Pasty and slight swelling are also noted there.

- 1) Your presumed diagnosis?
- 2) What functional tests should be performed?
- 3) What special research methods can clarify the diagnosis?
- 4) Treatment?

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН

MEDISINA

AKADEMIASY

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

MEDICAL

ACADEMY

АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»

Surgery Department

Guidelines for practical training

044 – 44 /11 ( )

40 p. of 40 p